

**Komentar k letnemu poročilu Inovacijsko-razvojnega inštituta
Univerze v Ljubljani za leto 2009 in načrt dela za leto 2010**

Prof. dr. Slavko Dolinšek
Direktor IRI UL

Ljubljana, junij 2010

Za sejo sveta zavoda, dne 7.6.2010

1. Povzetek

IRI UL je Univerza v Ljubljani ustanovila skupaj z desetimi tehnološko naprednimi in uspešnimi slovenskimi podjetji kot neprofitni zavod pod javnim nadzorom (pravna oseba zasebnega prava), njegov namen je pospeševati ustvarjanje, prenos, širjenje in uporabo znanja oziroma spodbujati integracijo inovacijskega trikotnika (raziskave-izobraževanje-inovacije) s prenosom rezultatov raziskav v prakso in njihovim tržnim izkoriščanjem.

V začetku leta 2009 je bilo na osnovi že dogovorjenih sodelovanj in intenzivnem povpraševanju ugotovljeno, da bo pridobivanje industrijskih projektov zaradi trenutne gospodarske situacije v letu 2009 zelo težavno. Zato smo se bolj usmerili v podporo projektom, ki bi jih prijavljali skupaj z UL (centri odličnosti, karierni center) in pripravljali projekte za pridobivanje sredstev preko različnih ministrstev (v okviru strateškega partnerstva UL in gospodarstva, opis predlogov projektov je v nadaljevanju).

Z oktobrom 2009 je Inštitut postal pridružena članica Univerze v Ljubljani. S tem je bil formalno potrjen kot institucija, zadolžena za podporo prenosu znanja med Univerzo in uporabniki. V pogodbi so tudi formalno določene formalne relacije med Univerzo in Inštitutom, v primeru izkazanih potreb s strani Univerze, se financiranje projektov ureja glede na ustrezno pogodbo.

V letu 2009 so bili poleg direktorja še zaposleni 3 raziskovalci. Poslovni izid za leto 2009 kaže čisti presežek prihodkov nad odhodki v znesku **+32.710,00 €**, pokrili smo primanjkljaj iz prejšnjih let (leto 2007 in 2008) in bilančno obdržali ustanovitveni kapital na začetni vrednosti. Povprečna bruto plača na zaposlenega znaša 2.794,50 €, dodana vrednost pa 49.996 €. Prihodkih so bili realizirani na osnovi naročil gospodarstva, naročil univerze, naročil iz državnih institucij, že sklenjenih pogodb nacionalnih in evropskih projektov in manjših naročil. Realizacije na osnovi prihodkov iz projektovnih timov ni bilo.

2. Poročilo o poslovanju za leto 2009

Formalno je bil Inštitut ustanovljen 16.11.2007, ustanovitveni kapital je 120.000 €. Pooblastila so bila direktorju, dr. Dolinšku podeljena 1.4.2008, pogodba o polni zaposlitvi pa je sklenjena za obdobje od 1.10.2008 do 1.3.2012. Letni promet v letu 2008 je znašal 64.154,00 €. V zaključnem računu je bil prikazan presežek odhodkov nad prihodki v znesku **- 23.958,00 €**.

V začetku leta 2009 so bili poleg direktorja zaposleni še 3 raziskovalci. Okvirni poslovni izid za leto 2009 kaže čisti presežek prihodkov nad odhodki v znesku **+ 32.710,00 €**, pokrili smo primanjkljaj iz prejšnjih let (leto 2007 in 2008) in bilančno obdržali ustanovitveni kapital na začetni vrednosti.

V prihodkih znaša delež iz naročil gospodarstva naročil univerze, naročil iz državnih institucij, ostali prihodki pa so iz že sklenjenih pogodb (nacionalni projekti ARRS, evropski projekti CE in 7 OP) in manjših naročil.

Realizacije na osnovi prihodkov iz projektnih timov ni bilo (projektov na osnovi sklenjenih pogodb med naročniki in zunanji izvajalci, način izvajanja ureja statut Inštituta). V nadaljevanju je kratek vsebinski opis izvajanih projektov.

CERIM - Cilj projekta je izboljšati prenos tehnologije in znanja ter izkoristiti znanje raziskovalnih institucij in univerz. Razvit bo model za prenos raziskovalnih rezultatov na trg (podatkovna baza, delavnice, pilotne akcije). Partnerji so iz različnih regij CE, nosilec je inno iz Nemčije. **Pričakovani rezultati skladno s poslanstvom** Inštituta so pridobiti kompetence za vodenje zahtevnih projektov strukturnih skladov, spoznati najboljše prakse prenosa znanja in tehnologij.

Trajanje od 1.9.2008 do 30.8.2011.

IRIS – v projektu preučujemo problematiko slabega zanimanja mladih, še posebej deklet, za nadaljevanje poklicne kariere v znanosti in predvsem v naravoslovno tehniških poklicih. Projekt zato precejšen poudarek namenja raziskovanju problematike enakosti med spoloma. **Cilj projekta** je pridobiti znanje ter s pomočjo izsledkov raziskav razviti priporočila kako mlade, še posebej dekleta, pritegniti k študiju na naravoslovno tehniških fakultetah in jih zadržati v tem poklicu (nosilec Univerza v Oslu, Inštitut partner, vključen ULBF).

Trajanje od 1.5.2009 do 31.4.2012.

RISC - UL je namenila sredstva za organizacijsko tehnično podporo pri izvajanju projekta v obdobju od 1.11.2008 do 31.12.2009. Delo na projektu vključuje: koordinacijo dogodkov RISC Award, RISC Summer School, podiplomski študijski program, organizacijo dogodkov povezanih z projektom kot so konference, delavnice ipd, urejanje informacijske podpore, tehnična podpora pri sestankih članov konzorcija in Znanstvenega odbora, spremljanje razpisov, vezanih na RISC in tehnična podpora pri prijavih na razpise.

Trajanje od 1.11.2008 do 30.6.2009.

ARRS (Infrastrukturni program, Programska skupina, Aplikativni projekt, CRP) – namen infrastrukturnega programa je poiskati podjetja, ki nimajo svojih raziskovalnih kapacitet ali raziskovalcev, imajo pa potrebe in sredstva za naročilo konkretnih raziskav ali kompleksnih razvojnih projektov. Pa tudi tista podjetja, ki imajo interes in vire za razvoj raziskav in tehnologij, ki nastajajo na UL (in so še v začetni, inkubatorski fazi) in jih je s podporo raziskovalcev UL (ali zunanjih izvajalcev) možno razviti v uporabne izdelke ali storitve. Fokus raziskovalnega programa je doseganje trajnostnih obdelovalnih procesov z inovativnimi obdelovanimi procesi, kjer je glavni cilj programa integracija razumnih konceptov trajnostnega razvoja v obdelovalne procese. V aplikativnem projektu delamo na modelu identifikacij ključnih kazalnikov uspešnosti znotraj modela poslovne odličnosti. Razlikovanje prioriteten razvojno raziskovalnih področij po vsebini, kakovosti, udeleženih raziskovalcev je le deklarativno (politično zapisane usmeritve), zato v okviru CRP raziskujemo navodila in mehanizme za izbor in umestitev projektov znotraj določenih prioriteten področij.

Trajanje IP od 1.1.2009 do 31.12.2014 in PS od 1.1.2009 do 31.12.2013, AP od 1.5.2009 do 30.4.2011, CRP od 1.9.2008 do 30.8.2010.

Optimizacija v Notol – Projekt zajema analizo delovnih nalogov za pakiranje v obratu Notol s ciljem iskanja optimalnega zaporedja, pri čem je kriterij minimalni čas proizvodnje. Vsebuje tudi analizo scenarija "Late stage cusomization" in analizo problematike zastojev (na podlagi rezultatov iz informacijskega sistema). Rezultat analize je ocena, koliko je možno prihraniti z minimiziranjem zastojev. Inštitut je preko projekta pridobil sposobnost oblikovanja interdisciplinarnega projekta, projektnega vodenja in sposobnosti za izvedbo zahtevnega industrijskega projekta v kratkem času in glede na zahteve naročnika.

Trajanje od 1.9.2008 do 31.1.2009.

Fux – svetovanje pri razvoju prototipnih orodij za prototip Zag zaporke – Optimiranje oblik za ekonomsko učinkovite tehnologije izdelave. Podjetje SIBO G. d.o.o. razvija prototipni orodji za brizganje termoplastov za izdelek ZAG zaporke. ZAG zaporke je sestavljena iz dveh sestavnih delov, ki sta dokaj zapletenih oblik. Zaradi zapletenosti oblik izdelka so posledično zapletenih oblik tudi sestavni deli prototipnih orodij. Naloga Inštitut je optimiranje oblik sestavnih delov prototipnih orodij za ekonomsko učinkovitost tehnologije izdelave.

Trajanje od 1.6.2009 do 31.9.2009.

Konferenca Tehnoloških platform - TIA je pod okriljem MVZT in v sodelovanju z Inštitutom ter GZS 26. novembra 2009 organizirala 5. konferenco Tehnoloških platform. Tema prireditve, povezana z Evropskim letom kreativnosti in inovativnosti, je bila »Inoviranje kot konkurenčna prednost ter "Open Innovation" - kakšna je dodana vrednost za podjetja?«. Na prireditvi so bila predstavljena podjetja, ki so z uporabo poslovnih procesov »odprtega inoviranja in inoviranja vrednosti« uspešno začela izvajati pristope za razvoj novih proizvodov in poslovnih praks. Dogodek je spremljala strokovna razprava o pobudah za pripravo novega Nacionalnega raziskovalnega in razvojnega programa, ki ga bo slovenska vlada pripravljala v naslednjem letu.

Organizacija in izvedba od 1.9.2009 do 31.11.2009.

Karierni center Univerze – Univerza je v letih 2006 – 2008 na ravni rektorata oblikovala Karierni center, namenjen za študijsko in karierno svetovanje dijakom, študentom in diplomantom, za razvijanje zaposljivosti preko delavnic in usposabljanj ter za predstavljanje zaposlitvenih možnosti. Zaradi potrebe po večjem stiku s fakultetami in zaradi novih gospodarskih razmer je Inštitut dobil nalogo, da KC Univerze preoblikuje v razvojni projekt. Pri tem je vodilo osnovno poslanstvo, in sicer vplivanje na zaposljivost diplomantov Univerze. V ta namen smo delo razdelili na dva sklopa: pilotno izvajanje dejavnosti KC na izbrani fakulteti in oblikovanje predlogov za nadaljnje delo ter priprava predlogov za dolgoročne dejavnosti v okviru KC Univerze.

Trajanje od 1.5.2009 do 31.12.2010.

3. Načrtovani projekti v letu 2010

Novi projekti, ki jih ali bomo izvajali v letu 2010, so konferenca IOSTE, MR in projekt 7 OP Target.

Konferenca IOSTE - znanstveniki in pedagogi s področja naravoslovja in tehnike bodo predstavili svoje raziskave glede vrednot in izobraževanja v znanosti (naravoslovje in tehnika). Formalni organizator konference IOSTE 2010, ki bo potekala od 13. do 18. junija 2010 na Bledu, je Univerza. Inštitut bo poskrbel za tehnično izvedbo konference.

Mladi raziskovalec (vloga socialnih mrež in zaupanja pri povezavah med podjetji in raziskovalci) - za leto 2010 ima Inštitut ima s področja interdisciplinarnih raziskav odobreno mesto mentorja mladega raziskovalca. Tematika raziskovanja je vloga socialnih mrež in zaupanja pri povezavah med podjetji in raziskovalci, s ciljem oblikovati model mreže za uspešno sodelovanje med raziskovalci, zaposlenimi na univerzi in predstavniki podjetij - zaposlitev obstoječega kadra IRI UL kot MR od 1.10.2010

Projekt Target (7 OP, ICT) - razvoj specifičnega okolja, ki bo s pomočjo tehnologij za spodbujanje učenja (TEL: Technology Enhanced Learning) omogočal pospešeni razvoj kompetenc posameznikov. Trajanje projekta od 1.6.2010 do 31.12.2010, predvidena je polna zaposlitev raziskovalca za obdobje trajanja projekta in delna zaposlitev raziskovalca iz gospodarstva.

Skladno s poslanstvom IRI UL in glede na definiranje vsebin znotraj strukturnega programa bomo izvajali naslednje dejavnosti:

1. **Oblikovanje okolja/sposobnosti za prijavo na projekte 7 OP** – kakovost znanstveno raziskovalnega dela Univerze se kaže tudi preko uspešnosti prijavljanja in izvajanja projektov 7 OP, Inštitut razpolaga z ustrežno mednarodno podporo in ima izkušnje iz evalvacij projektov, predlagana aktivnost je vezana na sodelovanje z angleško mrežo PERA in oblikovanjem ustreznih prijav na razpise.
2. **Aktivna mreža za prenos znanja in tehnologij** – ključne projektne aktivnosti so identifikacija in popis kompetenc raziskovalcev Univerze, razvojno raziskovalnih skupin in opreme, vzpostavljanje skupine mediatorjev za povezovanje z gospodarstvom in postavitve spletnega portala kot vstopne točke za komunikacijo - vzorec za postavitve je nemška mreža Steinbeis.

V letu 2010 bomo izvajali tudi že sklenjene pogodbe na obstoječih projektih, financiranih iz evropskih sredstev (CERIM in IRIS) ter nacionalnih sredstev (Infrastrukturni program, Programska skupina, Aplikativni projekt, CRP).

Z univerzo ima Inštitut sklenjeno pogodbo za preoblikovanje **Kariernega centra Univerze**, skladno s pogodbo je Univerza na Inštitut začasno prenesla dejavnost KC (glede na poslovni načrt 2009/2010), Inštitut mora oblikovati okolje KC na fakultetah, usposobiti informacijsko podporo KC, oblikovati ustrezno obliko delovanja (fakultete/skupne naloge) in poiskati financiranje za nadaljevanje

dejavnosti. Vzpostavljene so že aktivne povezave z nekaterih fakultetami - financiranje dejavnosti je zagotovljeno.

V poslovnem izidu za leto 2010 tako načrtujemo realizacijo prihodkov v znesku 305.000,00 € in presežek prihodkov nad odhodki v znesku +20.000,00 €, rast prihodkov dejavnosti zaposlenih je ocenjena na 15 %. Števila zaposlenih na inštitutu ne nameravamo povečevati, izvajanje projektov, ki presega kadrovske kapacitete inštituta bo izvedeno preko pogodb z zunanjimi izvajalci.

	Leto 2008	Leto 2009	Načrt 2010
Prihodki dejavnosti zaposlenih	64.154,00 €	264.865,00 €	305.000,00
Prihodki iz projektov projektnih timov	/	/	50.000,00
Odhodki dejavnosti zaposlenih	88.112,00 €	232.155,00 €	295.000,00
Odhodki za pogodbeno delo projektnih timov in laboratorijev	/	/	40.000,00
Stanje	- 23.958,00 €	+ 32.710,00 €	+ 20.000,00 €

V načrtovanih prihodkih znaša delež iz naročil gospodarstva 50.000,00 €, (projektov na osnovi sklenjenih pogodb med naročniki in zunanjimi izvajalci).

Gre za strateško usmeritev (Inštitut kot kompetenčni center), kjer Inštitut oblikuje projekte in za izvajanje pridobi zunanje izvajalce ali laboratorije. Medtem, ko sredstva za dejavnost zaposlenih natančno načrtujemo, pa je prihodke iz projektov projektnih timov zelo težko predvidevati (tako potrebe in ponudbo gospodarstva kot tudi izvajalsko sposobnost raziskovalcev in laboratorijev).

4. Konkurenčne prednosti Inštitut pri izvajanju projektov

Ključna dejavnost Inštituta je oblikovanje in izvajanje razvojno-raziskovalnih ali izvedbenih projektov z namensko oblikovanimi projektnimi skupinami, dejavnost je dopolnitev dejavnosti Univerze drugih R&R institucij.

Prednosti za naročnike (podjetja) in izvajalce (raziskovalce) so vezane na pravno-organizacijsko obliko Inštituta, ki omogoča avtonomno vodenje projektov in neodvisnost od javnega sektorja, najpomembnejše so:

1. Enotna kontaktna točka za komunikacijo – pomembno pri začetnih dogovorih in identifikaciji projektnih timov z ustreznimi kompetencami za izvajanje inter/multi-disciplinarnih projektov
2. Nabor ponudbe in povpraševanja – podatki o R&R potrebah gospodarstva in ponudbi znanj (UL ali drugih raziskovalnih organizacijah in laboratorijih) v obliki že izvedenih projektnih rešitev z možnostjo nadaljnjih aplikacij
3. Urejeno pravno formalno okolje – Inštitut kot samostojna pravna oseba sklepa pogodbe neposredno z naročniki in za izvedbo projektov odgovarja v pravnem prometu s svojim premoženjem
4. Urejena zaščita intelektualne lastnine - pravice intelektualne lastnine iz projektov se uredijo s pogodbo med naročnikom in izvajalci v skladu z nacionalno zakonodajo
5. Profesionalno vodenje projektov – projekti so oblikovani z jasnimi cilji, obveznostmi in roki za izvedbo ter profesionalno vodeni preko ustrezne strokovne in informacijske podpore za ravnanje s projekti
6. Prilagodljivo in motivacijsko finančno okolje - finančna neodvisnost omogoča sklepanje pogodb neposredno z izvajalci (posamezniki ali organizacijami) skladno z zmožnostjo in učinkovitostjo izvajanih projektov
7. Sodelovanje univerze in njenih članic – status pridružene članice omogoča Inštitut uporabo opreme in vključevanje raziskovalcev UL na osnovi pogodb z njenimi članicami.

Ljubljana, junij 2010

Dr. Slavko Dolinšek

Direktor IRI UL